

2020-03-10

Sekretariatet
Charlotte Funseth
Tfn: 063-14 75 51
E-post: charlotte.funseth@regionjh.se

RS/252/2020

Avgiftsfri pneumokockvaccinering och influensavaccinering för riskgrupper

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige behandlade 2016-11-23 § 188 en motion från Lennart Ledin och Mats El Kott (L) om att införa gratis vaccination mot influensa och lunginflammation (RS/964/2016). Motionen avslogs med motiveringen att med anledning av regionens ansträngda ekonomiska läge bör Region Jämtland Härjedalen avvakta den nationella rekommendationen kring riskgruppsvaccinationer och inte införa avgiftsfri vaccinering mot influensa och pneumokocker i förtid.

Under åren 2017-2018-2019 har frågan varit levande på Smittskyddsenheten. Samråd i frågan har hela tiden skett med övriga smittskyddsenheter i Sverige. 2018-03-02 föredrog regionöverläkare Urban Tirén frågor om avgifter för vaccination i riskgrupper mot influensa och pneumokocker för Hälso- och sjukvårdsutskottet, bl.a. informerades om att ett ökande antal landsting/regioner har infört avgiftsfrihet för nämnda vacciner till riskgrupperna för att öka vaccinationstäckningen.

2019-11-01 fick regionöverläkaren och Smittskyddsläkaren uppdrag ”Att beräkna kostnader, fördelar och nackdelar vid ett eventuellt införande av avgiftsfrihet för alla riskgrupper vid vaccination mot pneumokocker och influensa i Region Jämtland Härjedalen”.

Slutligen kom nyligen motionen RS/771/2019 från Marie Svensson (v) om avgiftsfrihet för influensavaccin till riskgrupper.

Pneumokocker är en vanlig bakterie hos människor som kan orsaka olika sjukdomstillstånd, exempelvis bihåleinflammation, öroninflammation och lunginflammation, men också allvarliga infektioner som hjärnhinneinflammation, blodförgiftning, hjärtsäcks- eller hjärtklaffsinflammation, bukhinneinflammation, olika mjukdelsinfektioner och infektioner i leder. Influensasjukdom och allvarliga pneumokocksjukdom har flera gemensamma faktorer och hänger ihop. Riskgrupperna för de båda sjukdomarna är till stora delar desamma. Dessutom utgör en aktuell influensasjukdom en ökad risk att i närtid drabbas av svår pneumokocksjukdom.

Folkhälsomyndigheten bedömer i sin hälsoekonomiska utvärdering att vaccination mot influensa respektive pneumokocker bör införas till riskgrupper som ett särskilt vaccinationsprogram.

Ålderspensionärer i Jämtland har enligt Folkhälsomyndighetens influensarapport den näst lägsta vaccinationstäckningen mot säsongsinfluensa i landet, 39 % under säsong 2018–2019 jämfört med riksgenomsnitt på 52,2%. Folkhälsomyndigheten konstaterar att kostnadsfrihet är en viktig faktor för att uppnå en god vaccinationstäckning, men lyfter också andra faktorer som hög tillgänglighet och information.

Under influensasäsongen 2017–2018 vårdades ca 200 patienter med konstaterad influensasjukdom på Östersunds sjukhus, vilket motsvarade 1125 vård dagar eller uppskattningsvis 8,8 miljoner kronor i vårddygnskostnad. Sju dödsfall i influensasjukdom eller komplikationer till denna konstaterades bland sjukhusvårdade fall i länet, varav flera blev smittade under sjukhusvistelsen.

Uppskattad årlig ekonomisk resultatförsämring för avgiftsfri vaccinering mot säsongsinfluensa är 1,1 miljoner kronor och uppskattad årlig ekonomisk resultatförsämring för avgiftsfri vaccinering mot pneumokocker är 0,4 miljoner kronor.

Grupper som rekommenderas årlig vaccination mot säsongsinfluensa:

- personer över 65 års ålder
- gravida efter graviditetsvecka 16
- vuxna och barn från 6 månader med följande sjukdomar eller tillstånd:
  - kronisk hjärtsjukdom
  - kronisk lungsjukdom, såsom KOL och svår astma
  - andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft och sekretstagnation (till exempel extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller flerfunktionshinder)
  - kronisk lever- eller njursvikt
  - diabetes mellitus
  - tillstånd som innebär kraftigt nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling

Vaccination mot pneumokocker är en engångsvaccinering där riskgrupperna i stort sammanfaller med ovanstående grupper.

Regionens smittskyddsläkare och regionöverläkare har tagit fram ett beslutsunderlag med ett faktaunderlag och rekommenderar att regionen inför avgiftsfri pneumokockvaccinering och influensavaccinering för riskgrupper.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2020-02-27 § 15 och föreslår regionfullmäktige att Region Jämtland Härjedalen inför avgiftsfri pneumokockvaccination och influensavaccination för riskgrupper från och med 1 maj 2020.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Mikael Ferm
Regionstabschef

Utdrag till

Regionfullmäktige